

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU GRAĐANSKE DEMOKRATSKE STRANKE BIH

Broj: 03-07-6-603/17
Sarajevo, 15.08.2018. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Građanska demokratska stranka BiH prekršila odredbe člana 3. stav (3), člana 4. stav (2), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Građanska demokratska stranka BiH se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	2.248,00	12,42
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	1.000,00	5,52
4.	Prihodi od imovine (3-c)	6.040,00	33,38
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	6.499,00	35,92
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	2.309,50	12,76
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	18.096,50	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	18.096,50	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu Građanska demokratska stranka BiH iskazala je rashode u iznosu od 18.826,52 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Građanska demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv stranke: GDS BiH.

Građanska demokratska stranka BiH registrovana je kod Višeg suda u Sarajevu, rješenjem broj: R-I-14 od 20.07.1990. godine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Titova 9a.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Ibrahim Spahić, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2016. godinu je Ahmed Halilović.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Građanska demokratska stranka BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni odbor i
- 8 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Građanske demokratske stranke BiH za 2016. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava i troškova kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, reviziju i kontrolu godišnjih finansijskih izvještaja Građanske demokratske stranke BiH u periodu od 2004. do 2015. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Služba za reviziju izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske demokratske stranke BiH za 2015. godinu, nakon čega je izdat izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi adekvatne evidencije o prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu, utvrđeno je da Građanska demokratska stranka BiH nije ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Građanska demokratska stranka BiH prekršila odredbe člana 3. stav (3)¹ i člana 4. stav (2)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Građanska demokratska stranka BiH je na obrascu 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala prihode od imovine u iznosu od 6.040,00 KM. Služba za reviziju je utvrdila da je Glavni odbor stranke ostvario prihod od imovine izdavanjem vlastitog poslovnog prostora u Sarajevu Kancelariji za veterinarstvo Bosne i Hercegovine³ u iznosu od 5.800,00 KM, dok je

¹ Godišnji prihod stranke iz stava (1) tačke d) i f) ovog člana ne smije prelaziti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke.

² U roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja u skladu sa članom 11. ovog zakona, prihod iz člana 3. stav (1) tačke d) i f) ovog zakona koji je veći od navedenih 20% stranka daje u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje su registrirane u Bosni i Hercegovini za bavljenje dobrotvornim radom.

³ Ugovor o zakupu prostora broj: 07-2-34-9-283-1716 od 25.02.2016. godine, zaključen između GDS BiH i Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa –Kancelarije za veterinarstvo BiH.

Općinski odbor stranke Zavidovići prihod od imovine ostvario izdavanjem vlastitog poslovnog prostora⁴ Auto školi u iznosu od 240,00 KM.

Građanska demokratska stranka BiH je ostvarila prihod od izdavanja poslovnih prostora pod zakup u iznosu koji je veći od 20% u odnosu na ukupan prihod, za 2.421,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 3. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Takođe, uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da stranka nije u roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja, prihod od imovine koji je veći od 20% dala u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje su registrovane u Bosni i Hercegovini za bavljenje dobrotvornim radom, što je suprotno odredbi člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Građanska demokratska stranka BiH je prekršila odredbe člana 5. stav (4)⁵ i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije je utvrđeno da Građanska demokratska stranka BiH nije izdavala potvrde o primljenim donacijama od fizičkih lica i pravnog lica, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 6. stav (1) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Uvidom u finansijski izvještaj i dodatnu dokumentaciju koju je na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavila Građanska demokratska stranka BiH, utvrđeno je da stranka nije izdala potvrde fizičkim licima od kojih je primila donacije u ukupnom iznosu od 1.440,00 KM, i to: donatorima Glavnog odbora stranke Sarajevo za priloge u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM, donatorima Općinskog odbora Zavidovići za priloge u ukupnom iznosu od 240,00 KM i donatorima Općinskog odbora Breza za priloge u ukupnom iznosu od 200,00 KM. Takođe stranka nije dostavila ni potvrdu za primljenu donaciju od pravnog lica u iznosu od 1.000,00 KM.⁶

- Građanska demokratska stranka BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu iskazala priloge fizičkih lica u ukupnom iznosu od 2.248,00 KM i priloge pravnih lica u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa Glavnog odbora stranke utvrđeno je da su na ovaj račun uplaćeni prilozima fizičkih lica u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM i prilozima pravnih lica u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da prilozima fizičkih lica u iznosu od 1.248,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun Glavnog odbora stranke, što je suprotno odredbi člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Građanska demokratska stranka BiH prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Građanska demokratska stranka BiH nije pravilno evidentirala promet na transakcionom računu i nije iskazala sve transakcione račune stranke, nije pravilno vodila evidencije o rashodima i obavezama, finansijski izvještaj nije podnijela u formi koju je propisala Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine i nije dostavila dodatnu dokumentaciju, čime je prekršila odredbu člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (4) i stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

⁴ Prostor se nalazi u Starom domu kulture u Zavidovićima.

⁵ Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

⁶ Donacija primljena od pravnog lica Be-harm d.o.o. Sarajevo dana 17.05.2016. godine.

- (1) Građanska demokratska stranka BiH nije godišnji finansijski izvještaj dostavila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljnjem tekstu: Pravilnik, čime prekršila je odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Naime, Građanska demokratska stranka BiH je Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine godišnji finansijski izvještaj za 2016. godinu dostavila u pisanoj formi dana 31.03.2017. godine, dok je finansijski izvještaj u elektronskoj formi putem aplikacije FI CIK BIH dostavila dana 14.11.2017. godine, tj. nakon zakonom propisanog roka.

Kontrolom finansijskog izvještaja koji je dostavljen dana 14.11.2017. godine, utvrđeno je da stranka nije dostavila odštampane i potpisane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja: 3-c (prihodi od imovine), 3-e (nenovčane donacije), 3-f (prihodi iz budžeta) i 4-2 (troškovi propagande), što je suprotno odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika.

- (2) Stranka na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcionih računa) nije iskazala pravilan promet ulaza, izlaza i stanje na dan 31.12.2016. godine na transakcionom računu broj: 3389002206350855 kod Unicredit banke. Stranka je na obrascu 2 iskazala početno stanje u iznosu od 4,90 KM, promet ulaza u iznosu od 7.900,00 KM i promet izlaza u iznosu od 7.904,90 KM, kao i da na dan 31.12.2016. godine nije imala sredstva na ovom računu. Kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je promet ulaza iznosio 8.414,64 KM, promet izlaza 8.414,24 KM i stanje na dan 31.12.2016. godine 4,50 KM.

Takođe, uvidom u Izvještaj o računima pravnog lica koji se vodi kod Centralne banke BiH od 28.06.2017. godine, utvrđeno je da stranka na obrascu 2 finansijskog izvještaja nije iskazala transakcioni račun stranke broj: 3386902239130073 otvoren kod Unicredit banke dd i transakcioni račun broj: 3384002241116584 otvoren kod Unicredit banke, koji su blokirani dana 16.12.2016. godine.

- (3) Služba za reviziju je utvrdila da je Građanska demokratska stranka BiH u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala troškove takse za izbore u iznosu od 1.200,00 KM, čime je i ukupne rashode iskazala u većem iznosu za 500,00 KM, što je suprotno odredbama člana 21. i člana 22. Pravilnika.

Kontrolom iskazanih troškova na obrascu 4.1 finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka iskazala troškove kotizacije za izbore u iznosu od 1.200,00 KM. Kako su stranci vraćena sredstva takse u iznosu od 500,00 KM, stranka je troškove kotizacije za izbore ostvarila u iznosu od 700,00 KM, a ne u iznosu od 1.200,00 KM.

- (4) Građanska demokratska stranka BiH nije popunila obrazac 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika.

Uvidom u Završni račun-Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine, utvrđeno je da je stranka na dan 31.12.2016. godine imala ukupne obaveze u iznosu od 67.842,00 KM. Stranka je u obrascu 5 finansijskog izvještaja iskazala obaveze u ukupnom iznosu od 1.795,00 KM.⁷

- (5) Dana 03.11.2017. godine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je stranci uputila zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije broj: 03-07-6-603-3/17, kojim je zatraženo da dostavi: bruto bilans stranke na dan 31.12.2016. godine, glavnu knjigu sa kompletnim analitičkim evidencijama stranke za period 01.01.-31.12.2016. godine, dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora u 2016. godini, kopiju izdatih potvrda o primljenim priložima fizičkih i pravnih lica, kopije ugovora o pozajmicama, kopiju godišnjeg obračuna (završnog

⁷ U aplikaciji u kojoj je podnijela obrasce finansijskog izvještaja, na obrascu 5. stranka je iskazala da ima obaveze po osnovu pozajmica u iznosu od 1.795,00 KM.

računa) za 2016. godinu ovjerenog od nadležne institucija u Bosni i Hercegovini i kopije izvoda sa transakcijskog računa stranke broj: 338000220635855 kod Unicredit banke i transakcijskog računa OO GDS BiH Doboj-Istok broj: 1322800309984758 kod NLB banke za period 01.01.-31.12.2016. godine.

Kako stranka u ostavljenom roku nije dostavila dodatnu dokumentaciju upućena je Urgencija za dostavljanje dokumentacije broj: 03-07-06-603-5/17 od 26.12.2017. godine.

Stranka je dostavila dio tražene dokumentacije i to: Bruto bilans za Glavni odbor stranke, Ugovor o zakupu prostora zaključen između stranke i Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa-Kancelarije za veterinarstvo BiH, potvrdu o primljenim donacijama fizičkih lica Općinskog odbora stranke Doboj-Istok, kopiju Završnog računa Glavnog odbora stranke za 2016. godinu i kopije izvoda sa transakcijskih računa kod Unicredit banke i NLB banke.

S obzirom da Građanska demokratska stranka BiH nije postupila u skladu sa zahtjevom i urgencijom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, odnosno nije dostavila svu traženu dokumentaciju, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi predizborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁸ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Građanska demokratska stranka BiH je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 111.153,90 KM.

Građanska demokratska stranka BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2016. godinu iskazala troškove kampanje u iznosu od 11.909,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Građanskoj demokratskoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi računa o propisanim limitima za prihode od imovine i da postupa u skladu sa odredbama zakona,*
- *da izdaje potvrde za primljene donacije od fizičkih i pravnih lica,*
- *da podnosi finansijske izvještaje u rokovima i na način koji je utvrđen zakonom,*
- *da vodi tačne evidencije o svojim rashodima i obavezama,*
- *da dostavlja traženu dodatnu finansijsku dokumentaciju i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

⁸ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Građanska demokratska stranka Bosne i Hercegovine nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić